

LA VERGE MARIA I EL TEMPLE

per YVES CONGAR

Els únics moments en què els evangelis posen expressament la Verge Maria en relació amb el Temple són els relats de la seva Purificació i de la Presentació de Jesús en el Temple í el de la pujada anual dels pares de Jesús a Jerusalem per la festa de Pasqua. A aquestes tres discretes indicacions, la pietat cristiana afegí molt aviat la idea d'una presentació de Maria en el Temple a l'edat de tres anys, per a ser consagrada al servei de Déu. L'episodi se celebra el 21 de novembre, com a festa de la Presentació, de la qual trobem testimonis a Orient, a finals del segle VII, i la introducció a Occident, a l'edat mitjana. És cosa sabuda que les probabilitats històriques d'una infància de Maria al Temple són nul·les, ja que res de semblant té el més petit suport en la documentació històrica que posseïm sobre la vida del Temple i els costums jueus a l'època en què Maria podia tenir tres anys.

No es tracta, doncs, d'altra cosa que de la traducció simbòlica d'una realitat espiritual profunda, sobre la qual la tradició i la doctrina de l'Església ens instrueixen vàlidament: Maria, predestinada a ser la digna Mare de Jesús, veritable Déu i veritable home, fou previnguda també amb gràcia excepcional i visqué amb fidelitat la vida més pura de consagració interior al Déu d'Abraham, de David i dels Profetes. Tipus de totes les ànimes fidels i de la mateixa Església, visqué espiritualment, de manera eminent, aquesta presentació que, per a cada un de nosaltres ha de començar amb el servei de la fe i consumar-se al cel.

La tradició catòlica, tant oriental com occidental, ha contemplat Maria com a Temple. És evident que es troba una referència cristològica en aquesta atribució a Maria de la qualitat de Temple. Per això es pot dir amb veritat d'ella, en certa mesura —com de Crist—, que és més gran que el Temple, i n'anuncia la seva caducitat, no solament quan hi acudeix amb el seu Fill als braços, sinó en la seva pròpia vinguda com a simple Verge-filla-de-Sió, aquesta vinguda que la pietat cristiana ha resumit simbòlicament en «La Presentació al Temple», ja que alberga en ella la gràcia espiritual de la Nova Aliança i dels temps messiànics. Maria és quelcom molt diferent d'un lloc que conté el Crist; ella és —segons nombrosos textos antics— un temple viu i animat. Maria és la mística Ciutat de Déu, la Jerusalem espiritual, el Temple Sant.